

Intervju med Liv Susanne Bjørgum, 21.01.2010, i Bjørgums hjem i Oslo

- 00:00:00 F: 1945. Om oppvekst under etterkrigstiden i akademikerfamilie i Bergen med "ballettoman" far. Trente klassisk ballett hos Ellen Hein, som var utdannet under Vaganova, Mary Wigman og Rudolf Laban. Folkedanserfaring. Fra 10-15 år jobber på Den Nasjonale Scene i årlige oppsetninger. Så alle forestillinger der. Ett år i Amerika (15-16 år).
- 00:08:30 "Egen" utdanning i dans i Bergen, danset på Den Nasjonale Scene. Møtte Gene Nettles og hans jazzballett. Så West Side Story på film. Korsang og teater på timeplanen som 15-åring i USA. Fikk høre om Ballettinstituttet i Oslo da Merete Bergersen opptrådte på Den Nasjonale Scene (*Cabaret*) (1969). Lærte Grahamteknikk av Bergersen. Så Battor (?), Grahamteknikkbasert Israelsk dansekompani på Fests spillene og skjønte at hun kunne bli danser. Fikk privatundervisning av Henny Mürer, koreograf ved Den Nasjonale Scene.
- 00:14:00 Reiste på sommerkurs i Oslo (1970) på Romerrike Folkehøgskole, dannet egen fri gruppe i Bergen, underviste jazzballett på ungdomsskole, musikk og bevegelse på Bergen Katedralskole ved siden av filologi. Hospiterte i musikkanalyse og komposisjon på Konservatoriet i Bergen. Studerte bevegelse på Lærerhøgskolen i Bergen, hvor Robert Hoff underviste i Laban, notasjon, analyse, improvisasjon, dannet undervisningsgruppe for at Bjørgum skulle få utdanning, ble grobunn for Fri Ballett.
- 00:22:35 Oppfølging av Grahamteknikk, daglig trening via (Laila Årseth) to amerikanere og sommerkurs i Köln (Mary Hingston? Prize?). Via Anne Lise Frønsdal ble Fri Ballett dannet, bestående av bl.a. Signe Aasgaard, Siren Underthun, Pia Ibsen, Nina Bjørsvik. Catherine Pickering underviste i jazzballett (Matt Mattox), Signe Aasgaard i klassisk, Bjørgum i moderne. Fikk prøvelokaler til Fri Ballett på Katedralskolen, drev ballettskole der.
- 00:29:30 Arbeid ved siden av "frigruppelivsstilen" og ansvar for Fri Ballett som kunstnerisk leder, allmøtestyring, om publikumsoppslutning, om interne forhold i gruppen, om estetiske valg ut fra forskjellige kropper, om eget "preg", om koreografisk metodikk, om musikkvalg (Frøken Pirk, Stravinskij, Satie), eksempel på forestilling (*What do you time is it*). Fri Balletts forhold til kunstnermiljøer i Bergen og dansemiljøet i Oslo.
- 00:47:10 Flyttet fra Bergen og Fri Ballett til Oslo, klasser hos Lise Nordal, Torild Frostad, Mette Møller, Randi Frønsdal, ved Studio Oscar, koreograferte i moderne stil for Frostads jazzdanskompani, ble "co-leder"/administrativ avlaster for Torild Frostad, forestillingen *Beat for beat* på turné. Om Frostads retrett (1977) og oppstarten til (dansekompaniet) Kantarellen, lagde barneforestillinger for Rikskonsertene.
- 00:57:30 Utviklingen av Kantarellen, om dansekarrieren og koreografivirket, møte med publikum, kurs og forestillinger i salgspakke til ballettskoler (Fri Ballett og Kantarellen), Riksteateret ga støtte til 18 turnéer pluss

Rikskonsertene, full støtte fra Kassetavgiftsfondet, om turnélivet til "pappkasseteateret".

- 01:05:45 Økonomisk støtte til Kantarellen, overgangen fra turnéstøtte til driftstøtte (1972), om familielivet ved siden av turnélivet, om å spre dansebudskapet, "straffet for å være populære" av bevilgende myndigheter, Rikskonsertene og barneforestillinger var godt betalt, danserne var ansatt i stiftelsen.
- 01:11:30 Hva som kjennetegner god dans, god teknikk og "åndelig" budskap, utstråling, musikalitet. Eksempler på god dans: Ann-Cecily Fjeldstad i *Drømmen om Lyset*, Pina Bausch, *Vårofferet*, musikk som viktig impuls for koreografi.
- 01:16:35 Forholdet mellom danser og koreograf i frigrupperarbeid, koreografiske samarbeidsformer, om mottakelse fra kritikere, om Bjørgums retrett fra Kantarellen (1987), ble daglig leder for Collage Dansekompani (1,5 år), om egen lederstil.
- 01:25:15 Om forholdet mellom de frie gruppene i Oslo, om misunnelseskultur bl.a. grunnet manglende bevilgninger.
- 01:29:00 Om lærervirket i ungdomsskolen (8 år), oppgave om Laban i teatervitenskap (Berit Ærbø?), om fordommer mot dans i provinsen, om "bevegelse" (ikke dans) i Rikskonsertene, om foreldereaksjoner mot dans på Vestlandet.
- 01:36:20 Motivasjon for arbeid som forbundsleder i Norsk Ballettforbund, bedre vilkår for frie grupper, informasjonskontor for dans, Dansens Hus, Dansens År, om økning av støtte til dans og mer til teater, om overgangen fra drift til prosjektstøtte og ordningenes påvirkning på miljøet.
- 01:46:45 Viktige saker, bedre kår for frie grupper, om å måtte velge mellom statlig utdanning eller statlig kompani (70-tallet), om kulturpolitikeres strategier og press på forundslederen.
- 01:50:25 Viktigste er at flere kan drive med dansekunst.